

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Sayı : 18508952-752.01.02-E.99282

02.02.2019

Konu : Kamulaştırma

KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 30.11.2018 tarihli ve 50244865-5349 sayılı yazısı.

Taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının korunması ile ilgili gerçek ve tüzel kişilerin görev ve sorumlulukları 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ile belirlenmiştir.

2863 sayılı Kanunun 10.maddesinde "her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür... varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir." hükmü,

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun, Hak ve Sorumluluk başlıklı 11.maddesinin 3.bendinde; "Bu Kanunun belirlediği bakım onarım sorumluluklarını yerine getirmekte aczi olanların mülkleri, usulüne göre kamulaştırılır. Mazbut veya mülhak vakıf varlıkları bu hükme tabi değildir. " hükmü,

2863 sayılı Kanun'un Kamulaştırma başlıklı 15.maddesinin (a) bendinde; "Taşınmaz kültür varlıkları ve bunların korunma alanları, aşağıda belirlenen esaslara göre kamulaştırılır:

a) Kısmen veya tamamen gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetine geçmiş olan korunması gerekli taşınmaz kültür...varlıkları ile korunma alanları Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanacak programlara uygun olarak kamulaştırılır. Bu maksat için, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konur..." hükmü,

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 3.maddesinde "İdarelerce yeterli ödenek temin edilmeden kamulaştırma işlemlerine başlanılamaz." hükmü bulunmaktadır.

2863 sayılı Kanun'un 15/a maddesi ve "Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi"nin 10.maddesi hükümlerine göre, Bakanlar Kurulu Kararı ve Bakanlığımız izni ile kazı yapılan alanlar, Ören Yerleri Çevre Düzenleme Projesi kapsamında kalan taşınmazlar, Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri, Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Müze Müdürlükleri, Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlükleri hizmet binaları mevcut ödenekler ölçüsünde öncelikli olarak kamulaştırılmaktadır.

Teftiş Kurulu Başkanlığından alınan ilgi yazıda; kamulaştırma ödeneklerinin yetersiz olması nedeniyle, ilan edilen tüm sit alanlarında kamulaştırma yoluna gidilemediği, bunun ileride

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bakanlığımıza daha büyük maliyetler yükleyebileceği, nitekim kamulaştırma işlemlerinin gerçekleşmemesi durumunda mülkiyet sahipleri tarafından Bakanlığımız aleyhine kamulaştırmasız el atma davaları açılmakta olduğu/olabileceği;

Uygulamada önceliğin kazı alanlarına verildiği, ancak bunun yazılı bir kurala bağlanmadığı, bu durumun ileride risk oluşturabileceği, (bazı spekülasyonların sit alanlarındaki taşınmazları ucuz bedelle edinebileceği, daha sonra da kamulaştırma talebinde bulunabilecekleri v.s.) bunun önüne geçilebilmesi için Genel Müdürlüğümüzce, kamulaştırmalarda hangi önceliklere uyulacağına bir genelge veya tebliğ ile belirlenmesinin değerlendirilmesi gerektiği,

Böylece kamulaştırma işlemlerinde emsal durumdaki mülkiyet sahiplerine eşit yaklaşımın sağlanabileceği, spekülasyon yapmak isteyenlerin de önüne geçilmiş olacağına uygun bulunduğu hususları iletilmiştir.

Bu kapsamda yürütülecek kamulaştırma işlemlerinde; aşağıda belirtilen öncelik sıralaması esas alınarak değerlendirme yapılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

1-Bakanlığımız tarafından izin verilen ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yerli bilim kurumlarınca gerçekleştirilen kazı alanlarında bulunan taşınmazlar ile Müze Müdürlüklerince gerçekleştirilen (müze kazıları, kurtarma kazıları v.s.) kazı alanlarında bulunan taşınmazlar,

2-Yatırım Programı çerçevesinde Çevre Düzenleme Projesi ve Uygulaması yapılan Ören Yerlerinde bulunan taşınmazlar,

3-Yatırım Programı çerçevesinde restorasyonu yapılan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıkları ve bunların koruma alanlarında bulunan taşınmazlar,

4-Koruma Bölge Kurulu Müdürlükleri, Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Müze Müdürlükleri, Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvarı Müdürlükleri ile ihtiyaç duyulacak diğer hizmet binaları,

5-Kesin yapılaşma yasağı olan 1.ve 2. derece arkeolojik sit alanları içerisinde kalan taşınmazlar,

6-Korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli olan veya tescilli yapının koruma alanında olan taşınmazlar,

7-Tarihi sit alanı veya 3.derece arkeolojik sit alanı olan taşınmazlar,

8-2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında olup kamulaştırılmasına ihtiyaç duyulan veya kamulaştırılması talep edilen taşınmazlar.

Buna göre; kamulaştırma işlemlerinde yukarıda belirtilen öncelik sıralamasının esas alınarak işlem yapılması hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır

Nadir ALPASLAN
Bakan Yardımcısı

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.